

<p>BOSNA i HERCEGOVINA VIJEĆE MINISTARA Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje</p>		<p>БОСНА и ХЕРЦЕГОВИНА САВЈЕТ МИНИСТАРА Агенција за предшколско, основно и средње образовање</p>
--	---	--

***Uspostava sustava praćenja kvalitete
osnovnog odgoja i obrazovanja***

Aksijski plan

Nakladnik:

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

Za nakladnika:

Maja Stojkić, ravnateljica Agencije

Alisa Ibraković, zamjenica ravnateljice – rukovoditeljica Područne jedinice Sarajevo

**Uspostava sustava za praćenje kvalitete
osnovnog odgoja i obrazovanja**

Akcijski plan

Voditeljica projekta:

Branka Popić, stručna savjetnica za društvene nauke i umjetnost Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

Konsultanti:

Arthur R Ivatts

Nedžada Faginović

Učesnici u izradbi Akcijskog plana:

Radna skupina (Anex 1)

Urednica:

Branka Popić

Lektura:

Danica Vasilj

DTP:

Branka Zvečevac

Dizajn:

Jordan Studio, Sarajevo

Naklada:

400 primjeraka

Tisak:

Blicdruk, Sarajevo

1. Uvod

Osnovna pretpostavka razgovora i davanja prijedloga o osiguranju i praćenju kvalitete na svim područjima obrazovanja jeste postojanje definiranog standarda kvalitete. Zbog prirode obrazovanja i sa sociološkog gledišta definiranje kvalitete u obrazovanju ima nekoliko dimenzija. Zbog toga se ne može naći uopćena definicija kvalitete u obrazovanju. Standardi i kvaliteta u obrazovanju nisu trajna kategorija nego se mijenjaju sukladno okruženju, svrsi i vremenu. Škole, kao institucije profesionalaca i stručnjaka, trebaju biti u mogućnosti, uz planiranje procesa učenja, pratiti razvoj obrazovanja kroz razne oblike vrednovanja. Tako škole postaju ravnopravan partner obrazovnim vlastima u ustanovljenju, unaprijeđenju i osiguranju kvalitete obrazovanja.

Nakon višegodišnjih istraživanja i evaluacija dobre prakse u odgoju i obrazovanju potvrđena je važnost definiranja i uporabe indikatora unutar sustava praćenja i ocjenjivanja kvalitetnoga rada škole. Dakle, indikatori otvaraju mogućnost primarne usporedbe stanja u različitim segmentima odgoja i obrazovanja, ali i usporedbu stanja u odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini sa stanjem u odgoju i obrazovanju drugih zemalja. Indikatori su neophodni jer je bez njih nemoguće upravljati racionalno i ekonomično obrazovnim sustavom. Također su neophodni i u kontekstu demokratizacije odgoja i obrazovanja. Bez indikatora i pouzdanih podataka svaka ocjena o stanju u odgoju i obrazovanju bila bi samo dojam ili shvaćanje koje, zbog svoje subjektivnosti, ne bi moglo omogućiti racionalnu raspravu. Iz navedenoga može se zaključiti kako je važnost sustava praćenja i ocjenjivanja razvoja škole, kao ključnog mehanizma poboljšanja kvalitete odgoja i obrazovanja, neophodna.

Ovisno o perspektivi institucije, odnosno pojedincu ovisi koja će od dimenzija kvalitete biti izdvojena i istaknuta kao važna u osiguranju kvalitetnoga obrazovanja. Kvaliteta na području obrazovanja, odnosno nekoj od njezinih razina obično je predmetom dogovorene norme ili konvencije koja služi kao standard za usporedbu i ocjenu.

UNICEF, pri definiranju kvalitete obrazovanja pored didaktičkog i metodološkog gledišta, uključuje i segment sigurnosti koji se odnosi na osiguranje kvalitete zadovoljavanja standarda zdravog i sigurnog okruženja, odnosno odgovarajućeg prostora¹:

- Oni koji uče su zdravi i spremni sudjelovati u učenju, a njihove obitelji i zajednica im pružaju potporu u učenju;
- Okruženje je zdravo, sigurno i zaštićeno te zadovoljava potrebe neovisno o rodnoj pripadnosti i osigurava odgovarajuće resurse i prostore;
- Sadržaji nastavnog programa i materijala potiču jezičnu i matematičku pismenost, razvoj vještina potrebitih za život, znanje na područjima rodne ravnopravnosti, zdravlja, prehrane, prevencije AIDS -a, mira u svijetu;
- Nastavne metode usmjerene su na dijete i odvijaju se u dobro vođenim učionicama i školama uz primjenu vještina ocjenjivanja koje potiču učenje, a umanjuju različitosti ;
- Ishodi koji uključuju znanje, vještine i stavove naslanjaju se na ciljeve obrazovne politike i pozitivnog djelovanja u društvu.

¹ "Defining Quality in Education", UNICEF-ov rad predstavljen na Međunarodnoj radnoj skupini o obrazovanju, Firenca, lipanj 2000.

Europska unija (u daljnjem tekstu EU) u ranijim, ali i u najnovijem strateškom dokumentu razvoja do 2020. godine, ističe potrebu kontinuiranog poboljšanja kvalitete obrazovanja. Zemlje članice EU otvoreno surađuju i zajednički rade po pitanju kvalitete obrazovanja.

Za institucije obrazovanja u Bosni i Hercegovini važno je pratiti suvremene tijekove obrazovanja kako bi ih analizirali i radili na pospešujući kvalitete obrazovanja. Kvalitetno obrazovanje daje mogućnost prohodnosti tijekom školovanja, kao i na tržištima rada.

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (u daljnjem tekstu Agencija) u okviru svojih nadležnosti, definiranih Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (Službeni glasnik BiH 88/07), predstavlja stručnu instituciju koja je nadležna za pitanja osiguranja kvalitete obrazovanja. Kao stručna institucija Agencija razvija procedure i instrumente praćenja i vrednovanja kvalitete, te predlaže nadležnim institucijama njihovo sprovođenje.

Agencija je inicirala izradu Prijedloga akcijskog plana uspostave sustava praćenja i vrednovanja kvalitete u osnovnome obrazovanju (u daljnjem tekstu Akcijski plan). Program MDG F Kultura za razvoj je, putom UNICEF-a BiH, financijski podržao rad na izradbi dokumenta. U izradi Akcijskog plana sudjelovala je Radna skupina koja se sastojala od predstavnika svih nadležnih institucija obrazovanja u BiH².

2. Svrha dokumenta

Osnovno obrazovanje je temelj cjelokupnog procesa obrazovanja i dio sustava koji osigurava povrat uloženi sredstava i socijalnu dobit. Razmatrajući planove razvoja Bosne i Hercegovine i trenutnog stanja u osnovnome obrazovanju upućuje na neophodne radikalne mjere osiguranja kvalitete i djelotvornosti osnovnog obrazovanja u BiH. To je osnovna pretpostavka dugoročnog doprinosa obrazovanja razvoju gospodarstva BiH kako bi postala konkurentna u regiji EU.

Svrha dokumenta je omogućiti uvođenje sustava praćenja i osiguranja kvalitete u osnovnome obrazovanju. Plan aktivnosti i podjela odgovornosti zasnivaju se po utvrđenim nadležnostima na području obrazovanja u BiH. U izradbi dokumenta sudjeluju Agencija, ministarstva prosvjete/obrazovanja, pedagoški zavodi/institucije/Zavod za školstvo/škole i visokoškolske institucije³.

3. Institucije uključene u realizaciju Akcijskog plana

Agencija ima zaduženje upoznati Konferenciju ministara obrazovanja u BiH o procesu nastajanja Akcijskog plana. Nakon usuglašavanja teksta Akcijskog plana s nadležnim institucijama obrazovanja u BiH Agencija treba isti dostaviti Vijeću ministara BiH na usvajanje. Nakon usvajanja Akcijskog plana Vijeće ministara BiH donosi odluku koju objavljuje u Službenom glasniku BiH. Agencija će koordinirati diseminaciju Akcijskog plana. Komplet instrumenata vrednovanja i samovrednovanja, razvijen unutar Akcijskog plana, predstavlja sastavni dio dokumenta i priložen je u aneksu. Agencija planira skupa s nadležnim institucijama organizirati obuku školskog osoblja poradi primjene instrumentarija.

²Aneks 2 Članovi Radne skupine i institucije po abecednom redu

³Aneks 2 Članovi Radne skupine i institucije po abecednom redu

4. Instrumenti vrednovanja i samovrednovanja

Utvrđene procedure i instrumenti vrednovanja i samovrednovanja predstavljaju smjernice koje nadležne institucije i škole mogu koristiti pri analiziranju na pospješenu kvalitetu u obrazovanju. Pri vrednovanju kvalitete školske zajednice Akcijski plan i popratni Instrumentarij ne uključuju kategorije i indikatore mjerenja standarda koji se odnose na školski prostor, učionice, sanitarni čvor, odnosno školsko dvorište, jer su oni sadržani u standardima definiranim zakonskim i podzakonskim aktima.

Područja koja ulaze u proces vrednovanja i samovrednovanja, te sustav kontinuiranog praćenja slijedeća su:

- Školsko ozračje
- Suradnja s Vijećem učenika škole i Vijećem roditelja škole
- Rukovodstvo škole
- Interkulturalno i inkluzivno obrazovanje
- Kompetencije nastavnika
- Kurikulum
- Postignuća učenika

Treba istaći kako pobrojani redosljed područja vrednovanja škole unutar sustava kontinuiranog praćenja **implicira njihov prioritet**. Opći uspjeh škole, kao odgojno-obrazovne institucije, ovisi o kvaliteti svih područja zajedno.

4.1. Školsko ozračje

Školsko ozračje je jedan od bitnih područja istraživanja unutar samovrednovanja i vrednovanja škola. Ona je u današnjem vremenu povezana s nizom dimenzija koje školu čine okosnicom uže i šire zajednice. Školsko ozračje prožeta je kroz sve instrumente za mjerenje kvalitete osnovnoga obrazovanja, a posebice je veza istaknuta s instrumentom na području interkulturalnog i inkluzivnog obrazovanja.

Školu ne predstavljaju samo postignuća učenja, već i manje mjerljivi aspekti kao odnosi uposlenih i učenika, odnosno svih koji sudjeluju u radu i životu škole, modela upravljanja, razinom suradnje nastavnog osoblja, stupnjem razumijevanja i potpore koja se pruža sudionicima školske zajednice, osmišljavanjem sportskih i kulturnih događanja i sl. Učenička postignuća su od važnosti za sveukupnu ocjenu škole, ali također važnu ulogu imaju školsko ozračje i nastavnici kao i članovi školske zajednice. Na kraju kvaliteta procesa i rezultata, koji se odnose na spomenute aspekte, ima veliki utjecaj na izbor, prioritete i vrijednosti koji određuju razvoj odgoja i obrazovanja u cjelini. Zbog toga odgojno-obrazovne institucije trebaju kontinuirano raditi na podizanju svijesti o važnosti ovoga područja kao jednog od niza potrebitih čimbenika napredovanja i osiguranja kvalitete rada škole. U tom smislu školama su od pomoći instrumenti s indikatorima mjerenja kvalitete školske klime. Školsko ozračje podrazumijeva poseban biljeg školskog života koji oblikuje doživljaj osoba koje u njemu sudjeluju, a odnosi se na sve članove školske zajednice⁴. To iskustvo ogleđa se u nastojanju poboljšanja postojeće klime, a što opet ovisi o posebnostima uposlenih, kao i o školskoj zajednici u cjelini.

⁴ Školsku zajednicu čine rukovodstvo, tajnik/ca, administrativno-tehničko osoblje, nastavnici, učenici, roditelji, predstavnici lokalne zajednice i svi drugi koji sudjeluju u javnom životu škole

4.2. Suradnja s Vijećem učenika škole i Vijećem roditelja škole

Suradnja roditelja sa školom je institucionalizirana kroz Vijeće roditelja škole. Koliko god je ta suradnja definirana normativnim aktima (broj članova, način i procedura zasnivanja⁵) to ne podrazumijeva, niti osigurava njenu kvalitetu. Zbog toga je potrebno identificirati mjerljive instrumente koji pružaju osnovu za objektivno vrednovanje suradnje Vjeća roditelja škole sa školom.

Po definiciji Vijeća učenika škole čine ga svi učenici jedne škole s tim da se u uže tijelo biraju predstavnici razreda. Na taj način svi učenici mogu utjecati na rad Vijeća učenika škole preko izabраниh predstavnika razreda. Vijeće učenika škole⁶, također promovira spremnost preuzimanja odgovornosti među učenicima organiziranjem aktivnosti obrazovnog, volonterskog, humanitarnog i zabavnog karaktera. U svom radu Vijeće učenika škole surađuje s profesorima, učiteljskim vijećem, razrednim vijećem, Vijećem roditelja škole, gradskim institucijama i pravnim osobama. Vijeće učenika škole utječe na poboljšanje života i rada u školi, te lokalnoj zajednici. Kako bi se osigurala i pratila kvaliteta rada Vijeća učenika škole, škola bi trebala posjedovati i primjenjivati instrumente mjerenja i praćenja rada Vijeća učenika škole.

4.3. Rukovodstvo škole

Osnovni uvjet promjena i pokretanja razvojnih procesa u školskoj zajednici predstavljaju sposobnosti predviđanja, te razvijanja vještina vođenja i upravljanja školom. Istraživanja su pokazala kako vođenje i upravljanje predstavljaju najveći pokretač razvoja škole. Za kvalitetno obavljanje svoje rukovodeće uloge ravnatelji moraju posjedovati menadžerske sposobnosti, integrirana znanja i vještine iz psihologije, pedagogije, ekonomije, prava, odnosa s javnošću, kao i spremnost u komunikaciji sa svim članovima školske zajednice i partnerskim institucijama. Upravo je to razlog što i u ovom segmentu trebaju biti na raspolaganju instrumenti i mehanizmi kojima se mjeri i prati kvaliteta rukovodstva škole. Školsko rukovodstvo, uloga, rad i sastav definirani su normativnim aktima⁷.

4.4. Kompetencije nastavnika

U regionalnom kontekstu Bosna i Hercegovina teži dosezanju članstva u EU, a kao članica Ujedinjenih naroda ima obvezu raditi na postizanju Milenijskih razvojnih ciljeva (MDGs). Polazeći od te činjenice i povezanosti obrazovanja s ispunjenjem preuzetih obveza važno je da nastavnici, kao ključne karike u osiguranju kvalitete u obrazovanju, posjeduju odgovarajuća znanja, vještine i stavove. I uz postojeću kvalifikacijsku strukturu očigledna je niska razina obučenosti nastavnika za suvremeni koncept učenja/nastave i realizaciju postavljenih ciljeva i standarda.

Uloga obrazovanja i stručnog usavršavanja nastavnika jeste dosezanje nastavničkih kompetencija koje se odnose na nastavno područje, predmet, metodiku, didaktiku, potporu razvoja ličnosti učenika, komunikaciju i suradnju. U vrijeme stalnih promjena društva i tehnologije nastavnik je dužan raditi na svom usavršavanju sukladno potrebama okružja. Usavršavanjem nastavnika, uz već stečena znanja i vještine, osposobljava ga se za kompetentan i kvalitetan rad u školskoj zajednici. Komeptencije nastavnika su predmet stalnog praćenja i vrednovanja kako bi se usavršavanje

⁵ Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, Član 53.

⁶ Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, Član 54.

⁷ Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, Član 52.

usmjerilo u odgovarajućem smjeru. Uvjeti i standardi za nastavnike u osnovnoj školi, kao i profesionalan ulazak u odgojno-obrazovni proces, definirani su normativnim aktima⁸.

4.5. Kurikulum

U školskoj teoriji i praksi kurikulum sadrži sve sadržaje, procese i aktivnosti čija je svrha ostvarenja ciljeva i zadataka obrazovanja promoviranjem razvoja intelektualnih, osobnih, društvenih i fizičkih osobina učenika. Pored službenog programa, kurikulum se sastoji od aktivnosti i sadržaja koje možemo smatrati neformalnim, a koji predstavljaju posebnosti određene škole. Kurikulum uključuje vrijednosti, ciljeve, načela, sadržaje i opće ciljeve odgojno-obrazovnih područja, vrednovanje učeničkih postignuća, te vrednovanje i samovrednovanje ostvarivanja kurikuluma. Kurikulum podrazumijeva i uključuje opsežno planiranje, uspostavu reda i provjeravanje procesa rada i djelovanja s obzirom na odgovarajuće ciljeve, sadržajne elemente i kontrolu postignuća sukladno globalno postavljenim ciljevima i pretpostavkama realizacije obrazovnog procesa. Školski kurikulum daje dugoročan i kratkoročan plan i program rada škole kroz izbornu nastavu i izvannastavne aktivnosti, kao i druge odgojno-obrazovne programe. Akcijski plan ne uključuje instrumente praćenja, vrednovanja i samovrednovanja kurikuluma osnovnih škola, ali predviđa kako Agencija treba u suradnji s nadležnim institucijama razviti takve instrumente u narednom razdoblju.

4.6. Postignuća učenika

Analize učeničkih postignuća ukazuju na nedovoljno razvijenu razinu znanja i vještina koje se stječu u osnovnoj školi, nedostatak razvoja ključnih kompetencija potrebitih za daljnje školovanje i svakodnevni život, kao i nizak stupanj motivacije za učenje i intelektualni rad. Dosadašnje analize postignuća učenika u školama u BiH pokazuju kako je izuzetno mali postotak učenika u najvišim kategorijama postignuća, a veoma velik postotak učenika u najnižim kategorijama postignuća. Slična slika dobivena je testiranjem učeničkih postignuća u okviru TIMSS⁹ istraživanja. Učenici završavaju osnovnu školu bez razvijenih ključnih kompetencija koje su potrebite za nastavak školovanja i za bolje djelovanje u profesionalnom, privatnom i javnom životu. Uz nedovoljno razvijenu funkcionalnu, matematičku i znanstvenu pismenost osnovnom odgoju i obrazovanju učenici u BiH, također imaju nedovoljno razvijenu umjetničku i kulturnu pismenost koja je sukladno Okvirnom zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH jedan od prioritetnih ciljeva. Izgubila se uloga škole po pitanju razvoja umjetničkih i kulturnih sadržaja u osnovnoj školi što je pretpostavka kod formiranja stava o vrijednosti koji je neophodan za život i rad u suvremenom društvu. Standardi učeničkih postignuća predstavljaju opis razine kvantitete i kvalitete znanja i sposobnosti koje bi učenici trebali postići po završetku određenog stupnja obrazovanja. Oni se temelje na važećim nastavnim programima i mišljenjima stručnjaka. Standardi konkretiziraju i diferenciraju učenička postignuća po razinama. Utemeljeni su na empirijskim pokazateljima koji se revidiraju na osnovi provjera u rasponima od četiri do pet godina. Standardi učeničkih postignuća, uz ostalo, služe kreatorima obrazovne politike vrednovanja nastavnoga rada i uvođenje nužnih promjena u organizaciji rada škole.

Primjena standarda u nastavnoj praksi će pridonijeti unaprjeđenju odgojno-obrazovnog procesa u školama Bosne i Hercegovine. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje izradila je brošure o standardima učeničkih postignuća na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku, matematici i prirodnim znanostima¹⁰ koje će biti dostavljene svim školama poradi konkretne

⁸ Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, Član 3., Član 42.

⁹ TIMSS 2007., Izvješće o postignućima učenika završnoga razreda osnovne škole u Bosni i Hercegovini iz matematike, Sarajevo 2008.

¹⁰ Kod pobrojanja brošura korišten abecedni redoslijed

primjene u nastavnoj praksi. Standardizirana postignuća učenika predstavljaju instrumentarij mjerenja kvalitete škole, ali je za proces praćenja i evaluaciju potrebno definirati metodologiju razine postignuća, te predmete i područja vrednovanja. Agencija, sukladno razrađenim učeničkim postignućima, dizajnira ispitne zadatke i testove za njihovo vrednovanje.¹¹ Tijekom izradbe Akcijskog plana postignuća učenika osnovne škole još uvijek su bila u razradi, pa je Agencija preuzela obvezu definiranja i usuglašavanja definiranja pristupa izradbe metodologije vrednovanja učeničkih postignuća.

5. Obuka

Važna pretpostavka realizacije Akcijskog plana, uz usuglašene standarde i procedure, a time i uvođenju sustava praćenja i vrednovanja kvalitete obrazovanja, je kvalitetna i kompetentna stručna procjena. Osiguranje, praćenje i vrednovanje kvalitete obrazovanjau BiH predstavlja relativno novi koncept, koji zahtijeva uvođenje stručnjaka u proces vrednovanja kako bi stekli vještine korištenja instrumenata i izvješćivanja o uočenoj kvaliteti. U tom segmentu Akcijski plan predviđa obuku predstavnika institucija koje sudjeluju u vrednovanju i samovrednovanju kvalitete škole.

¹¹ Ispitni zadatci , eng.-*Items*, predstavljaju ispitne zadatke s napatkom bodovanja

6. Pregled aktivnosti Akcijskog plana u razdoblju od 2012.– 2014.

<i>Redni broj</i>	<i>Opis aktivnosti</i>	<i>Nositelji aktivnosti</i>	<i>Partneri</i>	<i>Vremenski okvir realizacije aktivnosti</i>	<i>Izvor financiranja</i>
1.	Procedura usvajanja dokumenta	Agencija	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, nadležna ministarstva prosvjete/obrazovanja u BiH	Prvo tromjesečje 2012.	Proračun Agencije 2011.
2.	Objavlivanje odluke o usvajanju i objavlivanje teksta Akcijskog plana u Službenom glasniku BiH	Agencija	Službeni glasnik BiH	Tijekom 2012.	Proračun Agencije 2012.
3.	Diseminacija Akcijskog plana i upoznavanje zainteresiranih strana s Akcijskim planom i instrumentima u prilogu	Agencija	Ministarstva, pedagoški zavodi/Zavod za školstvo/Pedagoška institucija, osnovne škole	Prvo, drugo i treće tromjesečje 2012.	Proračun Agencije 2012.
4.	Razrada instrumenata vrednovanja i samovrednovanja kurikuluma	Agencija	Ministarstva, pedagoški zavodi/Zavod za školstvo/Pedagoška institucija, visokoškolske ustanove, osnovne škole	Treće tromjesečje 2012.	Proračun Agencije uz donatorska sredstva
5.	Razrada metodologije vrednovanja učeničkih postignuća	Agencija	Ministarstva, pedagoški zavodi/Zavod za školstvo/Pedagoške institucije, visokoškolske ustanove, osnovne škole	Tijekom 2012.	Proračun Agencije uz donatorska sredstva
6.	Procedura usuglašavanja instrumenata vrednovanja i samovrednovanja kurikuluma	Agencija	Ministarstvo civilnih poslova BiH, nadležna ministarstva prosvjete/obrazovanja u BiH	Tijekom 2012.	Proračun Agencije za 2012.
7.	Obuka stručnih savjetnika, pedagoških nadzornika, inspektora, savjetnika i ravnatelja škola o procedurama u postupku vrednovanja i samovrednovanja	Agencija (Tijekom odabira trenera koristiti registar)	Stručni savjetnici pedagoških zavoda / institucije / Zavoda za školstvo, pedagoški nadzornici /inspektori-savjetnici, ravnatelji škola, nastavnički fakulteti	Prvo i drugo tromjesečje 2012.	Proračun Agencije za 2013. i dodatna donatorska sredstva
8.	Aktivnosti samovrednovanja i vrednovanja	Agencija,	Stručni savjetnici pedagoških zavoda / institucija / Zavoda za školstvo, pedagoški nadzornici /inspektori-savjetnici, ravnatelji škola, nastavnički fakulteti	Treće tromjesečje 2013. do trećeg tromjesečja 2014.	Proračun Agencije za 2013. i dodatna donatorska sredstva

9.	Analiza, izvješća i preporuke	Agencija, pedagoški zavodi/institucije /Zavod za školstvo/, osnovne škole	Agencija, Ministarstva prosvjete/obrazovanja	Treće tromjesečje 2013. do trećeg tromjesečja 2014.	Proračuni nositelja aktivnosti
10.	Upoznavanje javnosti, putom medija i organiziranje skupova o primjeni Akcijskog plana	Agencija	Ministarstva, pedagoški zavodi/Zavod za školstvo/Pedagoška institucija, visokoškolske ustanove, osnovne škole, cjelokupna javnost	Četvrto tromjesečje 2014.	Proračun Agencije

Sudionici u izradbi Prijedloga akcijskog plana:

Prijedlog akcijskog plana uradila je Radna skupina u čijem sastavu su bili predstavnici svih zainteresiranih strana u obrazovanju, a to su Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, nadležna ministarstva, pedagoški zavodi/institucija/Zavod za školstvo, osnovne škole, udruženja roditelja, udruženja srednjoškolaca (popis u prilogu). Stručnu pomoć u izradbi Prijedloga akcijskog plana pružili su Nedžada Faginović i Arthur R. Ivatts, stručnjaci za obrazovanje pri UNICEF-u, za Program MDG F Kultura za razvoj.

Voditeljica projekta: *Branka Popić, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje*

Aneks 1.

Članovi radne skupine:

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje: *Branka Kovačević, Jasminka Nalo, Sanja Lulo, Stojan Ljolje*

Ministarstvo civilnih poslova: *Aida Durić, Almina Čibo, Jelena Vuković*

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke: *Edina Pezo, Ismet Strujo, Jasmina Oruč*

Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske: *Ivana Idžan, Ljubiša Rokić, Slavica Kuprešanin*

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona: *Minka Džafić*

Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske: *Nada Dujković*

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona: *Alisa Jogunčić*

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona: *Amela Avdić*

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Bosansko-podrinjskog kantona: *Amira Borovac*

Ministarstvo obrazovanja nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona: *Esminka Burek*

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona: *Ignacije Radić*

Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta Hercegbosanske županije/Kantona 10: *Mato Križanac*

Odjeljenje za obrazovanje/Pedagoška institucija Vlade Brčko distrikta BiH: *Milan Ljubojević, Ranko Nestorović*

Republički pedagoški zavod Republike Srpske: *Mira Grbić*

Zavod za školstvo Mostar: *Vesna Varunek*

Pedagoški zavod Zenica: *Ramajana Kukavica*

Pedagoški zavod Tuzla: *Hasib Hasanović, Ramiz Nurkić*

Prosvjetno pedagoški zavod Sarajevo: *Azemina Bogdanović, Dina Borovina, Indira Mešković*

Pedagoški zavod Goražde: *Salih Posvandžić*

Udruženje roditelja u BiH: *Senada Pepeljak*

Udruženje srednjoškolaca u BiH: *Adisa Hodžić, Aleksandar Popović, Esmir Omamović, Sandra Valetić*

Predstavnici osnovnih škola BiH: *Adela Krupalija, Irma Purković, Mirjana Knežević, Željka Vasović Tolj*

Aneks 2. Etički kodeks

Aneks 3. Instrumentarij za vrednovanje i samovrednovanje osnovne škole (interkulturalno i inkluzivno obrazovanje)

Aneks 4. Instrumentarij za vrednovanje i samovrednovanje kvalitete rada osnovne škole.